

XII З'ІЗД УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО ТОВАРИСТВА

У колоритному та гостинному місті Одесі, у стінах славетного Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова (ОНУ) у травні 2006 року на чергову традиційну зустріч — XII з'їзд Українського ботанічного товариства (УБТ) — зібралися ботаніки всієї України. З'їзд відкрила перший віце-президент УБТ І.О. Дудка, яка головувала на цьому зібранні. До присутніх звернувся ректор ОНУ академік НАН України В.А. Сментина. Він привітав присутніх, коротко поінформував про структуру університету, нагадав, що тут навчалися три президенти Національної академії наук. В.А. Сментина подякував віце-президенту НАНУ академіку К.М. Ситнику за першу бюджетну тему науково-дослідних робіт університету. Привітав присутніх і декан біологічного факультету д-р біол. наук проф. В.М. Тоцький.

І.О. Дудка зачитала звернення Президента УБТ К.М. Ситника до учасників з'їзду, згадала членів УБТ, які пішли з життя за між'їздівський період: М.О. Гуслякову, К.А. Малиновського, І.М. Григору.

Звернення Президента УБТ К.М. Ситника до учасників з'їзду:

Дорогі колеги і друзі!

Так сталося, що я не можу взяти безпосередню участь у XII з'їзді нашого УБТ, не зможу разом з Вами обговорити нагальні питання розвитку ботаніки, дискутувати на теми, що непокоять усіх нас.

У наш час, коли екологічна криза дедалі більше охоплює планету Земля, ботаніка набуває великої значущості. Приходить на думку мудрість наших предків, що тлума-

чили основні віхи життя людини як такі: народи дитину, збудуй хату, посади дерево. На жаль, в Україні відомі факти невиправданого вирубування цілих масивів лісу (Карпати), цінних порід дерев і кущів (Крим, Нікітський ботсад), масового знищення зелених насаджень у великих містах (наприклад, у Києві) заради будівництва високоартістичних житлових масивів, елітних дач, торгівлі лісоматеріалами.

Сенс діяльності членів УБТ полягає в тому, щоб результатами наукових досліджень, активною популяризацією сучасних знань про флору, рослинність та мікобіоту довести до свідомості суспільства: збереження рослинного світу — ознака справді цивілізованої держави.

Ми повинні поставити перед собою головну мету — піднести діяльність нашого Товариства на новий щабель — до того рівня, якого досягли найбільш успішні наукові товариства світу, котрі сьогодні мають великий авторитет у суспільстві та урядових колах своїх держав.

Працівники сільського і лісового господарств, органи охорони довкілля, вся держава і усе суспільство мають відчувати підтримку і вплив нашого Товариства щодо виконання ними природоохоронних завдань. УБТ повинно своєчасно інформувати Уряд про стан рослинного світу, вимагати конкретних і дієвих заходів збереження зелених багатств України.

Ми живемо у суспільстві, яке ще не є громадянським, проте громадські організації на кшталт УБТ є його складовою частиною, котра має брати активну участь у будівництві такого суспільства — виявляти вимогливість і принциповість у вивченні і збереженні рослинних ресурсів. Товариство повинно: 1) стати впливовою громадською організацією як у центрі, так і в регіонах; 2) сприяти подоланню відставання від колег з провідних країн світу; 3) стати будівничим громадянського суспільства.

Нарешті, хочу також висловити своє побажання щодо організаційних питань, які має вирішити з'їзд, зокрема, щодо обрання нового керівництва нашим Товариством. На мою думку, настав час дати можливість нашій молоді виявити себе на громадській науково-організаційній роботі в УБТ. На високу посаду Президента було б добре обрати д-ра біол. наук С.Л. Мосякіна, який, володіючи сучасними знаннями про стан різних галузей ботаніки та досконало англійською мовою, може не тільки забезпечити належний повсякденний рівень роботи УБТ, а й налагодити міцні творчі зв'язки зі світовою ботанічною громадськістю, зокрема з ботанічними товариствами США, Великої Британії, Китаю, Австрії та інших країн.

Переконаний, що на сьогодні це найкраща кандидатура. Дуже прошу з'їзд підтримати мою рекомендацію, думаю, що Ви також зможете обрати активних і сильних віце-президентів та ученого секретаря Товариства, які допоможуть Президенту УБТ вивести українську ботаніку на широкий шлях світової фітобіології.

Щиро і гаряче бажаю плідної роботи, вирішення складних завдань, що стоять перед українськими ботаніками; бажаю визначити шлях до нових вагомих досягнень, визначних відкриттів і капітальних праць!

*Здоров'я Вам, Вашим рідним і близьким, Вашим колективам і колегам!
До зустрічі на наступному з'їзді.*

Ваш Президент К.М. СИТНИК

З пленарною доповіддю «Стан і перспективи розвитку ботанічних та мікологічних досліджень в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України» виступив директор Інституту чл.-кор. НАНУ Я.П. Дідух. Представник департаменту екології Я.І. Мовчан у своїй доповіді відмітив, що Мінприроди підтримувало і в подальшому підтримуватиме дослідження фіторізноманітності у нашій державі; наголосив, що екомережа — основа збереження автотонних екосистем. О.М. Слюсаренко звернув увагу присутніх на необхідність активізувати дослідження мікроміцетів, оскільки нині це один з найменш досліджених об'єктів біорізноманітності. З пленарними доповідями відповідно до програми виступили Т.В. Васильєва, І.О. Дудка, В.М. Мінарченко, Ан.В. Єна, О.О. Кагало.

Засідання останнього дня роботи XII з'їзду розпочала віце-президент УБТ І.О. Дудка. Вона зачитала привітання від учасників з'їзду до Президента УБТ К.М. Ситника, який був обраний на цю посаду у 1972 році на V з'їзді УБТ у м. Ужгороді. Ірина Олександрівна зазначила, що до XII з'їзду Українське ботанічне товариство підійшло, згуртувавши творчі зусилля на вирішенні найактуальніших проблем дослідження біорізноманіття, дискусійних питань таксономії вищих та нижчих спорових рослин, грибів; збереження рідкісних видів, рекультиваци техногенно порушених ландшафтів, озеленення населених пунктів, збалансованого використання рослинних ресурсів тощо.

З коротким аналізом роботи секцій виступили їх голови: Ан.В. Єна (голова секції систематики і флористики судинних рослин) відзначив, що актуальними були питання ендемізму, морфології, молекулярної систематики, викладання ботаніки; Я.П. Дідух (голова секції геоботаніки, екології рослин, фітосозології та ресурсознавства) високо оцінив рівень доповідей загалом, однак звернув увагу на спеціалізацію екології у вузькому розумінні і обмежене використання комплексних підходів; І.О. Дудка (голова секції альгології, мікології, ліхенології та бріології) зауважила, що існує тенденція захоплення макроміцетами і майже не було доповідей по мікроміцетах; О.М. Слюсаренко (голова секції селекції та інтродукції рослин) запропонував видати посібник з інтродукції рослин і висловив побажання щодо необхідності поновлення видання шоквартальника УБТ, де могли б публікуватися нові матеріали з інтродукції; Є.Л. Кордюм (голова секції структурної та експериментальної ботаніки) констатувала, що багато доповідей містили екологічні аспекти — пристосування рослин до змін середовища, відзначила цікаві доповіді молодих науковців. Учасники секції висловили побажання щодо проведення шкіл-семінарів з молекулярно-біологічних методів досліджень об'єктів рослинного світу.

Аналізуючи роботу відділень УБТ упродовж 2001—2006 рр., І.О. Дудка вказала, що у 25 відділеннях Товариства налічується майже 800 членів. Найчисленнішими є Львівське, Дніпропетровське, Ужгородське, Івано-Франківське, Донецьке, Одеське та секція інтродукції рослин Київського відділення. Саме Дніпропетровське, Донецьке, Криворізьке, Львівське, Херсонське, Ужгородське, Івано-Франківське, Чернівецьке, Олександрійське, Одеське, Севастопольське, Сімферопольське, Сумське, Ніжинське, Тернопільське, Уманське, Харківське відділення, секції інтродукції та акліматизації рослин, мікології та фітопатології, експериментальної ботаніки Київського відділення є основою УБТ, активно працюють, організовують спільні засідання, обмінюються досвідом, погоджують різні аспекти діяльності тощо.

Нижче подається інформація про основні досягнення окремих відділень та секцій УБТ у справі дослідження та збереження біорізноманітності.

За звітний період у Дніпропетровському відділенні (голова — чл.-кор. НАНУ, заслужений діяч науки і техніки України, проф. А.П. Травлеєв, 78 членів) проведено 5 конференцій — 3 міжнародні і 2 обласного рівня з публікацією матеріалів, зокрема «Типологія лісів степової зони, їх біорозмаїття та охорона», «Охорона, відновлення та раціональне використання біологічного розмаїття у степовій зоні України». Науковці Дніпропетровського національного університету (ДНУ) організували зустріч з Обласною радою та Обласною державною адміністрацією Дніпропетровської обл. «Зелені мережі та біологічне розмаїття рослин і тварин у сучасний період». Члени УБТ брали участь в організації та проведенні учнівських олімпіад та конкурсів, керували секцією «Космічна біологія, фізіологія і медицина» на конференції «Людина і космос». За ініціативою УБТ обласною адміністрацією та Науковою радою ДНУ в Присамарському біосферному стаціонарі організовано музей степового лісознавства ім. Олександра Люціановича Бельгарда. Протягом 2005 р. вийшли в ефір 20 телепередач, присвячених охороні рослинного світу та іншим проблемам сучасної екології.

У Донецькому відділенні (голова — д-р біол. наук, проф. О.З. Глухов, 64 члени та 1 колективний член УБТ) традиційно проводилася різнопланова наукова, природоохоронна та широка просвітницька робота. Особлива увага приділялася проблемам промислової ботаніки та збереження біологічної різноманітності фітобіоти на південному сході України, питанням інтродукції рослин та їх використання у регіоні. До управління екоресурсів у Донецькій обл. передано обґрунтування створення регіонального ландшафтного парку «Скельний» (Єнакіївська міськрада), пропозиції щодо розширення ландшафтних парків «Клебан-Бик» і «Донецький кряж». Дано комплексну еколого-ботанічну оцінку території кар'єру ВАТ «Часовярський вогнетривкий комбінат» та рекомендовано створення на ній регіонального ландшафтного парку. На базі Донецького ботанічного саду НАН України здійснюються спеціальні загальнопросвітницькі програми кількох рівнів: підготовка спеціалістів — ботаніків-екологів, підвищення кваліфікації фахівців, навчання

аматорів, просвіта широких верств населення. З метою підвищення кваліфікації фахівців проведено навчальні семінари з промислової ботаніки (рекультивация земель, озеленення промислових ландшафтів, фітодизайн промислових інтер'єрів), кормовиробництво в аридних умовах і культивування декоративних та лікарських рослин. Для аматорів (спільно з товариством охорони природи) безкоштовно працює університет «Природа» з факультетами садівництва, квітникарства та культивування лікарських рослин. Для відвідувачів ботанічного саду (17 тисяч за рік) проведено 732 оглядові, тематичні та пізнавально-естетичні екскурсії. Членами ботанічного товариства організовано та проведено II Міжнародну конференцію «Відновлення порушених природних екосистем»; регіональний семінар «Використання інтродукованих кормових лікарських рослин у складі багатовидових травосумішей» (Донецький ботанічний сад); міжнародну науково-практичну конференцію «Досягнення, проблеми та перспективи культивування грибів». У 2005 р. донецькі ботаніки опублікували 190 наукових праць, у тому числі 85 статей та 5 монографій.

Криворізьке відділення (голова — наук. співр., канд. біол. наук В.В. - Кучеревський, 36 членів). Товариство узагальнило результати інтродукції 1200 видів форм і сортів деревних рослин Криворізького ботанічного саду за 25 років його існування, підготувало до друку монографію «Деревні рослини Криворізького ботанічного саду (підсумки 25-річної інтродукції)». Вперше в хорологічних та геоботанічних дослідженнях ковилових степів України використано систему супутникової навігації GPS, що дало змогу чітко закартувати понад 190 місць збору насінневого та садивного матеріалу видів ковили. Розроблено наукові засади та методи створення Національної колекції видів ковили у Криворізькому ботанічному саду. Розраховано екологічний потенціал агробіогеоценозів Південного Кривбасу. Науковці ботанічного саду керують науковими роботами гімназистів Тернівської гімназії, Тернівської районної станції юних натуралістів, польовими фармацевтичними практикумами студентів Криворізького медичного училища та підтримують тісні зв'язки з Дніпропетровським обласним еколого-натуралістичним центром МАН. Члени Криворізького відділення УБТ провели понад 500 тематичних екскурсій по колекціях ботанічного саду. Вони постійно виступають на радіо, телебаченні та в пресі з питань екології, захисту рослин, рекультивации порушених земель. Разом з Центральним та Північним ГЗК розроблена та виконується програма «Оазис», спрямована на поліпшення екологічних умов на комбінаті. Силами відділення УБТ рекультивовано 10 га порушених земель. Проведено 2 виставки квітів, за що ботанічний сад нагороджено грамотами міськвиконкому. На базі КБС організовано міжнародну наукову конференцію «Проблеми збереження, відновлення та збагачення біорізноманітності в умовах антропогеннозміненого середовища», в якій брали участь понад 60 науковців з України, Росії, Білорусі, Литви, Польщі. Підготовлено та опубліковано монографію «Струк-

тура наземної мезофауни Кривбасу», 47 статей у вітчизняних наукових виданнях і 5 — у закордонних, 59 тез. Отримано патент на винахід по способах рекультивациі порушених земель Криворіжжя.

Члени Львівського відділення (голова — академік НАНУ М.А. Голубець, 96 членів) працюють у вищих навчальних закладах на викладацьких посадах, розробляють і впроваджують наукові та робочі програми навчальних курсів ботанічного та екологічного спрямувань. Вони беруть активну участь у роботі науково-технічних рад багатьох заповідників і національних парків, ботанічних садів, займаються підготовкою документів для організації заповідних територій; проводять науково-популяризаторську роботу зі студентами вищих навчальних закладів, учнями шкіл Львова; організують екскурсії по заповідних об'єктах західних областей України. Науковці відділення опублікували понад 200 статей у вітчизняних і зарубіжних виданнях.

Осередками Одеського відділення (голова — канд. біол. наук, доц. Г.А. Швець, 78 членів) є: біологічний факультет ОНУ, Ботанічний сад університету та Інститут біології південних морів. Продовжено спостереження за розповсюдженням рідкісних та зникаючих рослин Південної Бессарабії та всієї Одеської обл., що занесені до Європейського червоного списку, Червоної книги України, Червоної книги Чорного моря, Списку рідкісних та зникаючих рослин Одеської обл. Проаналізовано стан природно-заповідних об'єктів регіону, продовжено вивчення паркових насаджень і засобів відновлення та натуралізації деревних рослин, виявлення нових локалітетів видів, що охороняються. Запропоновано нові території та перспективні об'єкти. Встановлено видовий склад наземної флори острова Зміїний (Чорне море), а також лишайників. Започатковано ліхенологічну колекцію. Триває робота з упорядкування гербарію ОНУ (*MSUD*), який є національним надбанням. В Інституті біології південних морів члени Товариства беруть участь у наукових експедиціях з вивчення альгофлори Чорного моря та прилеглих територій. Науковці відділення регулярно виступають на телебаченні у програмах «Шляхи пізнання» та «Університетська година», друкують статті та інтерв'ю у газетах. Члени Товариства брали участь у восьми наукових конференціях, одна з яких проходила в Одесі, та опублікували близько 100 наукових праць. Член Товариства О.А. Ковтун зняв серію фільмів за підсумками експедицій на Червоне море, які не мають аналогів в Україні й присвячені підводним гідробіологічним спостереженням та вивченню рідкісних і зникаючих видів гідробіонтів.

В Олександрійському відділенні м. Біла Церква (голова — Л.В. Калашникова, 28 дійсних членів) досліджуються залишки архітектурних споруд та старовинних насаджень парку, проводиться інвентаризація деревних рослин у західній частині та поквартальна інвентаризація вікових дерев дуба звичайного, визначено територію для відновлення дубових насаджень. Розроблено систему захисних заходів з оптимізації забрудненої території парку. Комплексно досліджувались 26 видів рослин, занесених до Червоної книги України,

та біологічні особливості представників родів *Larix*, *Taxus*, *Tilia*, *Exochorda*. Колекція парку збільшилася на 273 таксони, створено нові експозиційні ділянки. Відібрано вихідні сорти чайно-гібридних троянд, стійких до хвороб, встановлено строки та режими їх стерилізації при введенні в культуру *in vitro*. Надруковано 1 монографію та 28 наукових статей.

Полтавське відділення (голова — В.М. Самородов). Члени Товариства досліджують біорізноманітність Лівобережного Придніпров'я, розробляють проект національного природного парку «Нижньоворсклянський». Обґрунтовують проект екологічної мережі Лівобережного Придніпров'я: здійснюють оцінку біологічної та ландшафтної різноманітності існуючих і перспективних заповідних територій Псільського екокоридору. Проведено обласний науково-методичний семінар «Підсумки вивчення та перспективи збереження рідкісних видів флори Полтавщини», присвячений річниці від дня народження полтавського ботаніка С.О. Іллічевського. Члени УБТ брали участь у 19 конференціях різних рівнів — 9 міжнародних, 8 всеукраїнських, 2 регіональних, а також 3 науково-практичних семінарах. На кафедрі екології та охорони довкілля ПДПУ видається науковий журнал «Вісник Полтавського педагогічного університету. Екологія. Біологічні науки». З метою підготовки до друку «Атласу рідкісних видів рослин Полтавщини» та нових списків рідкісних видів рослин, які підлягають охороні в області, вони були затверджені у березні 2005 р. на сесії обласної ради; проведено інвентаризацію дендрофлори парків Полтавської обл. для їх подальшої реконструкції. Видано монографію та атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини.

Севастопольське відділення (голова — ст. наук. співр., канд. біол. наук Л.І. Рябушко, 26 дійсних членів). Членами Товариства вперше представлено результати досліджень біорізноманітності мікрофітобентосу Українського сектору Антарктики. Розроблено методологію і стратегію дослідження потенційно небезпечних морських одноклітинних водоростей — індикаторів стану морських екосистем. Запропоновано наукове обґрунтування створення ботанічного заказника «Каранський» (Гераклейський півострів, Крим) у зв'язку з проблемами охорони рідкісних і зникаючих видів рослин. Постійно проводиться робота зі школярами Малої академії наук. Співробітники лабораторії морських досліджень тісно співпрацюють з науковцями з Туреччини (Ізмірський університет), Морським НДІ Санкт-Петербурга, штат Флорида, США, з dr. Richard B. Kemp (Institute of Biological Sciences, University of Wales, Aberystwyth, U.K.) і з dr. James G. Wilson (Zoology Department, Trinity College, Dublin, Ireland), Гербарієм ім. Хічкока, м. Сіетл, США, тощо.

У Сімферопольському відділенні (голова — д-р біол. наук, проф. В.Г. Мішньов, 17 осіб) науково-дослідна робота членів Товариства проходила у рамках комплексної міжкафедрової теми «Рослинний покрив Криму: структура, динаміка, питання охорони і оптимізації». На кафедрі ботаніки Таврійського національного університету щорічно друкується збірник наукових статей «Екосистеми Криму, їх оптимізація і охорона». Створено колекцію

декоративних кущів та ліан, розпочато їх дослідження. Члени Товариства неодноразово брали участь у багатьох вітчизняних та зарубіжних наукових конференціях, опублікували 29 праць.

Члени Тернопільського відділення (голова — д-р біол. наук, проф. М.М. Барна) здійснюють наукові дослідження за такими основними напрямками: репродуктивна біологія видів родини *Salicaceae* Mirb.; флора та рослинність Волино-Поділля, їх раціональне використання та охорона; вплив елементів мінерального живлення та фізіологічно активних речовин на симбіотичну азотфіксацію, алелопатичні властивості, ріст і розвиток бобових культур; використання методів біотехнології для збереження рідкісних, цінних лікарських видів роду *Gentiana* L. Активною є співпраця із різнорівневими освітніми закладами м. Тернополя та області: надається консультативна допомога при укладанні навчальних програм та розробці нових курсів з головних дисциплін ботанічного циклу, проводиться робота з учнями — членами Малої академії наук, рецензування різноманітної наукової та навчальної літератури тощо, а також розширюється міжнародне співробітництво. Група науковців вже не перший рік досліджує фітобіоту та веде екомоніторинг території Західного Поділля з метою встановлення нових місцезнаходжень рідкісних видів та стану їх популяцій в умовах посиленого антропогенного впливу. Опубліковано 9 посібників, 5 методичних розробок, 23 статті у фахових виданнях, 14 тез у матеріалах з'їздів та міжнародних конференцій, 1 патент.

Науковці та педагогічні працівники Ужгородського відділення УБТ (голова — д-р біол. наук, проф. В.І. Комендар, 40 членів) займаються популяційно-біологічним, флористичним та соціологічним аналізом раритетного фітогенотипу Українських Карпат, розробляють наукові основи його збереження, а також рідкісних і корисних рослин Карпат. Проводилося картування місць поширення ряду раритетних видів рослин та рослинних угруповань за допомогою сателітного навігатора, виконано фітосоціологічні обліки, зафіксовано сучасний стан природних комплексів, у складі яких вони трапляються. Опубліковано 36 наукових праць.

Уманське відділення (голова — доц. Г.А. Чорна, 9 дійсних членів — викладачів Уманського державного педагогічного університету та Уманського державного аграрного університету). Досліджуються рідкісні та зникаючі види рослин лісової флори Придніпровської височини, продовжуються спостереження над видами інтродукованої дендрофлори в дендрарії УДПУ. Науковці займаються проблемою охорони та збереження рідкісних і зникаючих видів флори Побужжя. Постійно вдосконалюються методики викладання біології, впровадження у навчальний процес інтерактивних освітніх технологій, розробляються положення та методики переходу до кредитно-модульної та модульно-рейтингової систем навчання у зв'язку із входженням до Болонського процесу. Опубліковано 23 наукові статті. Члени УБТ брали участь у ряді конференцій.

Основними здобутками членів Харківського відділення УБТ (голова — д-р біол. наук, проф. Т.В. Догадіна, 34 особи) у галузі пропаганди ботанічних

та мікологічних знань є лекції, екскурсії, виступи на радіо і телебаченні, у пресі, робота з молоддю і школярами тощо, участь у засіданнях редакційних колегій журналів «Альгологія», «Вісник ХНАУ». Викладачі ХНАУ прочитали цикл лекцій з ботаніки для студентів Академії залізничного транспорту, Духовної семінарії, Академії управління при Президентові України. Надаються консультації населенню з питань прикладної ботаніки (культивування водоростей і грибів, визначення рослин різних систематичних груп), викладачам — з підготовки та проведення обласної олімпіади з біології. Видано «Фармацевтичну енциклопедію», методичні вказівки до спецкурсу «Ліхенологія», довідковий посібник «Ботаніка з основами геоботаніки», збірка тестових завдань «Систематика і екологія, фітоценологія і фітогеографія» (НФаУ).

Ботаніки Херсонського відділення УБТ (голова — д-р біол. наук, проф. М.Ф. Бойко, 13 науковців) досліджували види судинних рослин та мохоподібних вапнякових і лесових відслонень півдня України — Миколаївської, Херсонської областей та окремих районів Кримського півострова. Досліджено популяції мохоподібних, ряду раритетних видів судинних рослин. Пропагуються ботанічні знання: на обласному телебаченні зроблено 6 виступів щодо значення рослинного покриву для сталого розвитку суспільства. Опубліковано 45 праць, в т.ч. 3 — у зарубіжних виданнях і 2 монографії. Розроблено методичні рекомендації та лабораторний практикум для студентів-біологів денної, заочної та екстернатної форм навчання. Започатковано видання наукового ботанічного часопису «Чорноморський ботанічний журнал». Члени УБТ брали участь у 6 міжнародних і 10 всеукраїнських конференціях, симпозіумах тощо. Проведено регіональний симпозіум «Сучасні ботанічні видання: досягнення, проблеми, перспективи», а також презентацію «Чорноморського ботанічного журналу».

У роботі Ялтинського відділення УБТ брало участь 15 осіб (голова — д-р біол. наук, проф. В.В. Корженевський). Продовжено ревізію і флористичний аналіз біоти Керченського півострова. З метою збереження видової різноманітності проаналізовано вплив основних факторів (гідромеліорації, оранки тощо) на рослинний покрив Степового Криму, в тому числі на агроландшафти. Розроблена синтаксономічна схема і проведено еколого-біологічний аналіз синтаксонів петрофітної рослинності Гірського Криму, сегетальної рослинності Криму і азональної рослинності Керченського півострова. Члени відділення опублікували 30 наукових статей, в тому числі 2 монографії. Підготовлено збірники праць «Биоразнообразие Опуцкого природного заповедника» та «Биоразнообразие Казантипского природного заповедника». Члени Товариства постійно спілкуються зі студентами Ялтинського університету.

На особливу увагу заслуговує робота членів Київського відділення УБТ, яке складається із секцій «Охорона рослин» (голова — д-р біол. наук, проф. Т.Л. Андрієнко-Малюк), «Мікологія та фітопатологія» (голова — д-р біол. наук, проф. І.О. Дудка), «Експериментальної ботаніки» (голова — чл.-кор. НАНУ, д-р біол. наук, проф. Л.І. Мусатенко), «Інтродукція та акліматиза-

ція рослин» (голова — чл.-кор. НАНУ, д-р біол. наук Т.М. Черевченко), «Структурна біологія» (голова — чл.-кор. НАНУ, д-р біол. наук, проф. Є.Л. Кордюм), «Сільськогосподарська ботаніка» (голова — канд. с.-г. наук, доц. Б.Є. Якубенко), «Екологія та геоботаніка» (голова — чл.-кор. НАНУ, д-р біол. наук Я.П. Дідух), «Вищі рослини» (голова — д-р біол. наук С.Л. Мосякін), «Спорові рослини» (голова — д-р біол. наук П.М. Царенко), «Історія ботаніки» (голова — д-р біол. наук В.В. Протопопова), внесок яких у розвиток української ботанічної науки неоціненний.

Учасники XII з'їзду УБТ заслухали і ухвалили таку резолюцію:

1. Роботу Центральної ради Українського ботанічного товариства (УБТ) та її Виконкому за звітний період (2001—2006 рр.) вважати задовільною.

2. Виходячи із зростаючої соціальної ролі ботаніки в охороні та збереженні біорізноманітності, вважати і надалі пріоритетною роботу відділень УБТ з дослідження різноманітності рослин і грибів, розширення природоохоронної мережі України, сприяти створенню нових груп та відділень Товариства з метою охоплення такою роботою різних регіонів України.

3. Zobov'язати Центральну Раду УБТ та її Виконком протягом 2007 р. підготувати доповідну записку про стан ботанічної науки в Україні, вказавши в ній заходи щодо подолання відставання окремих галузей фітобіології від світового рівня, і направити її до уряду держави.

4. Посилити роботу членів УБТ у напрямку забезпечення сучасного рівня викладання ботанічних дисциплін у вищих навчальних закладах України, у тому числі звернути увагу на необхідність створення підручників і посібників, які висвітлювали б останні досягнення світової ботаніки та мікології.

5. Рекомендувати членам УБТ в науковій, викладацькій та видавничій діяльності дотримуватися вимог сучасної ботанічної номенклатури та таксономії.

6. Вважати підготовку наукових кадрів ботаніків та мікологів з числа здібних студентів університетів, аграрних та педагогічних вузів першочерговим завданням УБТ на наступні 5 років, для чого просити відділення УБТ сприяти у підборі молодих ботаніків та мікологів для вступу до аспірантури Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, інших провідних ботанічних установ держави. Доручити Виконкому УБТ звернутися до Міністерства освіти і науки з пропозицією щодо поліпшення підготовки фахівців для вищих навчальних закладів через докторантуру в академічних установах.

7. Доручити Полтавському відділенню УБТ на честь 120-річчя від дня народження академіка М.І. Вавилова провести у 2007 р. Всеукраїнську наукову конференцію «Творча спадщина академіка Миколи Вавилова з інтродукції та колекціонування рослин і їх використання українськими ботаніками».

8. Доручити Львівському та Сімферопольському відділенням УБТ підготувати і провести у 2008 р. наукову конференцію з проблем ендемізму (О.О. Кагало, Ан.В. Єна).

9. Доручити Лубенському та Полтавському відділенням УБТ організувати в 2009 р. Міжнародну наукову конференцію на честь 300-річчя від заснування аптекарського городу в Лубнах на Полтавщині, першої ботанічної інституції на теренах України.

10. Створити у лавах УБТ секцію гербарної справи та контролю за збиранням ботанічних колекцій. Рекомендувати затвердити головою Олександра Олександровича Кагала (Львів, Інститут екології Карпат).

11. Підтримати громадськість Одеси в питаннях захисту зелених насаджень міста, які мають історичне, естетичне та рекреаційне значення.

12. Виголосити подяку Донецькому, Криворізькому, Львівському, Мелітопольському, Тернопільському, Харківському, Одеському, Севастопольському, Сумському відділенням та їх керівникам, а також секціям мікології і фітопатології, інтродукції та акліматизації рослин за активну роботу в лавах УБТ протягом 2001—2006 рр.

13. Виголосити подяку членам УБТ К.М. Ситнику, І.О. Дудці, Є.Л. Кордюм, Г.А. Швець, Т.М. Черевченко, Ю.А. Злобіну, Л.І. Рябушко, А.П. Травляєву, Б.Є. Якубенку за сприяння розвитку та згуртуванню ботанічного товариства.

14. Висловити подяку за багаторічну плідну працю на посаді вченого секретаря УБТ В.М. Мінарченко та обрати її почесним членом УБТ.

15. Обрати почесними членами УБТ: В.М. Голубева, Ю.А. Злобіна, А.П. Травляєва, М.М. Барну, О.Г. Вовк, П.А. Мороза, Л.Я. Сіренко, С.Г. Коваленко, Г.А. Швець, а також професора Познанського університету ім. Адама Міцкевича К. Лятовського (Познань, Польща).

16. За велику допомогу у проведенні XII з'їзду УБТ оголосити глибоку подяку ректору Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова (ОНУ) академіку В.А. Сментині, проректору ОНУ з питань науки, технології та впровадження розробок В.О. Іваниці, декану біологічного факультету ОНУ проф. В.М. Тоцькому, директору ботанічного саду ОНУ проф. О.М. Слюсаренку, зав. кафедри ботаніки доценту Г.А. Швець, а також співробітникам кафедри ботаніки Т.В. Васильєвій, С.Г. Коваленко, Ю.С. Назарчук, В.В. Немерцалову, С.В. Немерцаловій.

17. Рекомендувати наукові доповіді, виголошені на пленарному засіданні XII з'їзду УБТ, до друку в «Українському ботанічному журналі» за умов оформлення їх згідно з правилами УБЖ.

18. Президентом УБТ на новий термін затвердити обраного XII з'їздом Товариства академіка НАН України К.М. Ситника.

19. Затвердити у такому складі Раду УБТ, обрану XII з'їздом Товариства: перший віце-президент: С.Л. Мосякін — голова секції вищих рослин; віце-президенти: І.О. Дудка — голова секції мікології та фітопатології; віце-президент: Я.П. Дідух — голова комітету з програм, голова комітету з питань публікацій;

віце-президент: О.М. Слюсаренко;
вчений секретар: Л.В. Войтенко.

Члени Ради:

Т.Л. Андриєнко — голова секції охорони рослин; С.П. Вассер — голова комітету по висуванню кандидатів у почесні члени Товариства, комітету зв'язків з іноземними ботанічними товариствами; Д.В. Дубина — голова статутного комітету, голова секції геоботаніки та екології рослин; Є.Л. Кордюм — голова секції структурної ботаніки; Л.І. Мусатенко — голова секції експериментальної ботаніки; П.М. Царенко — голова секції альгології; Т.М. Червченко — голова секції інтродукції та акліматизації рослин; В.П. Гелюта; Н.В. Заіменко; Ан.В. Єна; О.О. Кагало; С.Ф. Котов; В.П. Лисенко; С.Ю. Наумов; В.А. Соломаха; В.М. Остапко; І.І. Чорней; Ю.Р. Шеляг-Сосонко; Б.Є. Якубенко; М.М. Барна — голова Тернопільського відділення; О.З. Глухов — голова Донецького відділення; М.А. Голубець — голова Львівського відділення; Ю.А. Злобін — голова Сумського відділення; Т.В. Догадіна — голова Харківського відділення; В.І. Комендар — голова Ужгородського відділення; В.М. Самородов — голова Полтавського відділення; В.В. Корженевський — голова Ялтинського відділення; А.П. Травлев — голова Дніпропетровського відділення; В.І. Парпан — голова Івано-Франківського відділення; В.В. Кучеревський — голова Криворізького відділення; О.А. Порада — голова Лубенського відділення; Т.В. Сова — Луганський природний заповідник; Л.М. Горшкова — голова Глухівського відділення; В.П. Коломійчук — голова Мелітопольського відділення; Г.А. Швець — голова Одеського відділення; Л.І. Рябушко — голова Севастопольського відділення; В.Г. Мішньов — голова Сімферопольського відділення; Г.А. Чорна — голова Уманського відділення; М.Ф. Бойко — голова Херсонського відділення; Б.К. Термена — голова Чернівецького відділення.

20. Головою ревізійної комісії затвердити Н.М. Шиян, членами — М.В. Шеверу, П.Є. Булаха.

21. Наступний з'їзд товариства провести у 2011 р. у місті Львові.

Закрила з'їзд Товариства І.О. Дудка, висловивши подяку за довершену організацію XII з'їзду УБТ особисто Галині Швець, Тетяні Васильєвій, Володимиру та Світлані Немерцаловим та їх помічникам, а також побажала нових здобутків усім доповідачам та присутнім.

Т.В. Васильєва, яка передала естафету О.О. Кагалу (Львів), побажала наступникам успіхів і плідних зусиль для достойного проведення XIII з'їзду УБТ.

Л.В. ВОЙТЕНКО, В.М. МІНАРЧЕНКО